

NEDERLANDS FARMACEUTISCH ONDERZOEK IN DE INTERNATIONALE LITERATUUR

STIMULERENDE EN BELEMMERENDE FACTOREN VOOR HET GEBRUIK VAN EEN PERSOONLIJK GEZONDHEIDSGOMGEVING VOOR MEDICATIEVERIFICATIE

Auteur **Darko Mitrovic**

In de medische zorg is de prevalentie van medicatiefouten relatief hoog, met name bij informatieoverdracht tussen zorgverleners. De gouden standaard om het aantal fouten in de medicatieoverdracht te reduceren, is medicatieverificatie. Bij medicatieverificatie wordt de meest nauwkeurige lijst van actuele medicatie samengesteld door de zorgverleners. Een groot nadeel van de medicatieverificatie is dat het een tijdrovend proces is waarbij de effectiviteit op klinische uitkomsten nog onvoldoende is aangetoond. Daarnaast ontbreekt in het hele proces een centrale rol voor de patiënt.

Om de patiëntparticipatie in het medicatieverificatieproces te verhogen, kan worden gebruikgemaakt van een persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO). PGO's zijn beveiligde onlineomgevingen die de patiënt in staat stellen om hun persoonlijke gezondheidsdata te benaderen. Ondanks het feit dat het gebruik van deze omgevingen voor medicatieverificatie wordt aangemoedigd door verschillende instanties, blijkt dat deze in de praktijk slechts door de helft van de patiënten die het krijgen aangeboden ook werkelijk wordt gebruikt. Een kwalitatief multicenter onderzoek onder tien PGO-(Zorgdoc) en tien niet-PGO-gebruikers in het Amphia Ziekenhuis Breda en de Sint Maartenskliniek Nijmegen is uitgevoerd om uit te zoeken welke factoren het gebruik van PGO stimuleren of belemmeren. Deze waren ingedeeld in patiënt-, applicatie-, proces- en contextgerelateerde factoren. Patiëntgerelateerde remmende factoren voor het gebruik van een PGO die door deelnemers werden benoemd, zijn het gebrek aan ICT-vaardigheden, laaggeletterdheid, slecht geheugen, geen toegang tot een computer en gebrek aan vertrouwen in een PGO. Als het om de PGO-applicatie gaat, hadden de meeste patiënten een voorgenomen idee dat deze te moeilijk in het gebruik was. Patiënten vroegen zich ook af of ze zelf verantwoordelijk waren voor het invoeren van data in de PGO (procesgerelateerd). Daarnaast waren patiënten ontevreden over het feit dat verschillende zorgverleners verschillende PGO's gebruiken en dat ze data dubbel moeten invoeren, in de veronderstelling dat het ook geregistreerd

stond in het ziekenhuissysteem. Goede informatievoorziening over privacy en het nut van een PGO ontbrak ook (contextgerelateerd).

Patiëntgerelateerde stimulerende factoren voor het gebruik van een PGO die door deelnemers werd benoemd, is het ervaren belang en nut van een PGO. Om het gebruik van een PGO te verhogen kunnen bestaande functionaliteiten worden geoptimaliseerd en nieuwe worden toegevoegd (applicatiegerelateerd). Een procesgerelateerd stimulerende factor betreft het bepalen van een patiëntencategorie die het meeste baat zou hebben bij een PGO. Verder kan het gebruik en acceptatie van een PGO door patiënten worden verhoogd wanneer men gemotiveerd wordt door zorgverleners om een PGO te gebruiken (contextgerelateerd). Daarnaast helpt het als zorgverleners meer informatie over het bestaan en het doel van de applicatie zouden verstrekken, net als de mogelijkheid om data tussen verschillende applicaties uit te wisselen. In deze studie worden de drie belangrijkste factoren verondersteld die het gebruik van een PGO door een breder patiëntenpopulatie belemmeren: lage perceptie van nut en noodzaak, onvoldoende ICT-vaardigheden en het gebrek aan data-uitwisseling tussen verschillende PGO-applicaties. Om een aantal van deze belemmerende factoren weg te nemen, dienen patiënten meer informatie en scholing over een PGO te ontvangen. Om een PGO efficiënter in te kunnen zetten, is meer onderzoek nodig naar hoe we de populatie kunnen selecteren die de meeste vaardigheden heeft om het te gebruiken en die er waarschijnlijk het meeste baat bij heeft. ■

- van der Nat DJ, Huiskes VJB, Taks M, van den Bemt BJB, van Onzenoort HAW. Barriers and facilitators for the usage of a personal health record for medication reconciliation: A qualitative study among patients. *Br J Clin Pharmacol.* 2022 Nov;88(11):4751-4762. doi: 10.1111/bcp.15409.

Citeer als: Mitrovic D. Stimulerende en belemmerende factoren voor het gebruik van een persoonlijk gezondheidsomgeving voor medicatieverificatie. *Nederlands Platform voor Farmaceutisch Onderzoek.* 2023;8:e1750.